

To: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl; (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl
Cc: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl; (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl
From: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
Sent: Thur 6/11/2020 11:26:17 AM
Subject: FW: algemene sportprotocol aangevuld met binnen sporten
Received: Thur 6/11/2020 11:26:17 AM

Hi,

Ik ben zo vrij geweest om (10)(2e) even te bellen, maar ben daar niet geruster op geworden. Onderstaande was natuurlijk al bij ons bekend, maar daar kunnen we maar lastig mee uit de voeten. Heb proberen te achterhalen welke denklijn hierachter zit, zodat wij een goede vertaling daarvan kunnen geven aan de sector.

Het komt erop neer dat:

- Ze echt nog zorgen hebben over de risico's die samenhangen met binnen sporten
- Daarbij verwijst ze ook naar de casus in Zuid-Korea
- Gaat dan om zwaar(der) ademen en de virusdeeltjes die dan uitgestoten worden
- 1,5 meter afstand is dan niet toereikend, maar een nieuwe norm is ook niet te geven
- Daarom hebben ze gekozen voor het begrip "halveren"

Ik heb aangegeven dat dit een lastig begrip is in de sport. Want waar halveren we dan op; op de maximale bezetting van de totale sporthal tijdens de piekuren, of halveren we de trainingsgroep per activiteit of veld, hoe gaan we om met grote variëteit in bezetting in bijvoorbeeld sportscholen gedurende de dag etc.

Belangrijkste wat ze aangaf; is dat eigenlijk de ruimte die normaal benut wordt, minimaal verdubbeld moet worden. Dus als een volleybalteam normaal op 1 veld traint, moeten ze dat nu op twee velden doen. (Voor zaal hockey, handbal etc is dat weer lastig want die gebruiken altijd de hele hal).

Kortom we hebben hier nog geen goede definitie voor die eenduidig toegepast kan worden door de sector.

Ik zal eens wat mensen vragen hierover mee te denken, zodat we tot een eenduidig begrip komen die waarborgt datgene wat het OMT beoogt. Meest kansrijk lijkt mij.... # mensen per m2/m3.

Daarnaast over ventilatie gesproken; ze gaf aan dat dit cruciaal is.

Ik zei dat de norm nu bouwbesluit is en dat iedereen daar wel aan voldoet, maar dat de vraag is of dat écht toereikend is. Ze gaf aan dat het dan heel belangrijk is dat ventilatiesystemen dan goed onderhouden en gebruikt worden....Meer duiding eraan kon zij ook niet geven. Dat stelt mij niet heel gerust om tot een gewogen besluit eind juni te kunnen komen. Want terwijl ventilatie een cruciale factor schijnt te zijn, blijkt deze ook lastig concreet te maken.

Heb net met Annelies afgesproken dat ik bovenstaande in een memo voor M zet zodat hij zich bewust is van de vraagstukken die spelen en hoe dit mogelijk de besluitvorming van eind juni bemoeilijkt.

Wordt vervolgd!

(10)(2e)

Van: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Verzonden: donderdag 11 juni 2020 10:58
Aan: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>
CC: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>; (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>
Onderwerp: RE: algemene sportprotocol aangevuld met binnen sporten

Beste collega's,

Het huidige afwegingskader waarin de halvering van het normale aantal gebruikers is opgenomen, is gebaseerd op het volgende (zie afwegingskader, pag 2):

Literatuuronderzoek laat samengevat zien dat er voornamelijk geen goede risico-inschatting op de kans van verspreiding van SARS-CoV-2 door binnensport is te maken. Wel wordt aangenomen dat het risico van binnensporten groter is in vergelijking met buitensporten, ook wanneer men zich aan dezelfde mitigatiemaatregelen houdt. Het Zuid-Koreaanse cluster² en de aanwijzingen dat bij binnensport de 1,5 meter onderlinge afstand mogelijk onvoldoende is en er meer aerosolen gevormd worden dan wanneer er niet wordt gesport, maken dat extra voorwaarden nodig zijn om het risico op besmetting tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen.

Deze conclusie was voor het OMT de aanleiding tot de aanbeveling om bij het eventueel weer opstarten van de binnensport de normale groeps grootte te halveren en waar mogelijk te cohorteren: (uit de adviesbrief):

Het OMT heeft een afwegingskader vastgesteld ten behoeve van de heropening van sportscholen, fitnesscentra en andere binnensporten.² In dit afwegingskader worden maatregelen gedefinieerd om het risico op overdracht van SARS-CoV-2 zoveel mogelijk te beperken. Bijvoorbeeld, in een sport- of fitnesscentrum zijn mensen in soms relatief kleine ruimten intensief aan het

sporten. Hierbij is het noodzakelijk dat er voldoende luchtverversing is, door een juiste (hoge) ventilatievoud, en bijv. afkoeling die niet berust op zwenkende ventilatoren. Brancheverenigingen kunnen op basis van dit afwegingskader de reeds opgestelde sectorspecifieke protocollen verder aanscherpen. Een nauwkeurige gezondheidscheck (triage) vooraf bij sporters én bij de medewerkers, het onderling afstand houden en het consequent opvolgen van hygiënemaatregelen vormen de basis van het beleid.

Samenvattend is er op basis van de literatuur geen exacte risico-inschatting te maken voor de verspreiding van SARS-CoV-2 door binnensport. Wel is het aannemelijk dat sport de kans op overdracht van het virus vergroot en dat het risico van binnensporten groter is dan dat van buitensporten, ook wanneer men zich aan dezelfde maatregelen houdt. Het OMT concludeert dat anderhalve meter afstand waarschijnlijk niet in alle gevallen afdoende is om het risico op overdracht van het virus te voorkomen; dit onderstreept het belang van een triage vooraf. Momenteel ontbreekt informatie over welke onderlinge afstand wel afdoende zou zijn.

Mocht besloten worden de sportscholen, fitnesscentra en binnensport vervroegd te openen, dan adviseert het OMT ten minste de maatregelen toe te passen zoals opgenomen in het afwegingskader en daarbij ook in beschouwing te nemen 1. het halveren (en waar mogelijk cohorteren) van het aantal deelnemers, 2. aandacht geven aan goede luchtverversing (maar geen draaiventilatoren ed.), 3. het tijdelijk vastleggen van de gegevens van deelnemers, zodat deze gebruikt kunnen worden voor bron- en contactopsporing mochten zich gevallen voordoen, en 4. het laagdrempelig testen van medewerkers met klachten.

Dit is overgenomen door het kabinet, zoals blijkt uit de kamerbrief (pag 6):

Het OMT adviseert bij eventueel vroegtijdig openen van sportscholen, fitnesscentra (en andere binnensporten) ten minste de maatregelen toe te passen zoals opgenomen in het afwegingskader (zie bijlage) en daarbij een aantal zaken ook mee te nemen:

1. het halveren (en waar mogelijk cohorteren) van het aantal deelnemers;
2. aandacht geven aan goede luchtverversing (maar geen draaiventilatoren ed.);
3. het tijdelijk vastleggen van de gegevens van deelnemers, zodat deze gebruikt kunnen worden voor bron- en contactopsporing mochten zich gevallen voordoen;
4. het laagdrempelig testen van medewerkers met klachten.

Sportscholen en fitnesscentra kunnen de komende weken benutten om zich voor te bereiden op de te eventuele opening per 1 juli. De sportsector kan op basis van dit afwegingskader hun reeds ontwikkelde protocol de komende weken verder aanscherpen. Mocht het kabinet eind juni besluiten dat sporten in deze settings inderdaad wordt toegestaan, dan kunnen zij op 1 juli op een goede en veilige manier sporters ontvangen.

Ik hoop dat ik hiermee de achtergrond van het halveren van de normale groepsgrootte voldoende heb toegelicht, en ook dat het niet mogelijk is om – zonder een nieuw politiek besluit – dit aan te passen.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e) (10)(2e)

Dr. (10)(2e) (10)(2e)
Arts M&G, infectieziektebestrijding - epidemioloog
Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding (L.CI)

RIVM - Centrum Infectieziektebestrijding (CIb)
Postbus 1 (postbak 13)
3720 BA Bilthoven
Tel: 030 (10)(2e)
Mob: 06 (10)(2e)

Maandag afwezig

From: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Sent: donderdag 11 juni 2020 09:22
To: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>; (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Cc: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>; (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>
Subject: RE: algemene sportprotocol aangevuld met binnen sporten

Hoi (10)(2e)

Wil jij even uitleg geven over onderstaande gezien mijn afwezigheid vandaag.

Dankjewel!

Hartelijke groet,

(10)(2e)

Van: (10)(2e), (10)(2e), ((10)(2e)) <(10)(2e) @minvws.nl>
Datum: 11 juni 2020 om 08:51:12 CEST
Aan: (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>
CC: (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @minvws.nl>, (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @minvws.nl>
Onderwerp: RE: algemene sportprotocol aangevuld met binnen sporten

(10)(2e)

Zou jij de wedervraag aan Paul willen stellen wat ze beogen met 50% normaal aantal deelnemers? Want dat is een raar uitgangspunt...

Neem bijv een badminton club die normaal met 10 mensen traint. Morgen er nu dan 5?
 En een volleybal team die met 9 is, mogen er dan maar 4 of 5 komen trainen?
 Terwijl op datzelfde veld ook kickboks training gegeven wordt waar wel 40 kids bijeen zijn, die dan nu met 20 overblijven....

Volgens mij moet de leidraad zijn; dat het aantal deelnemers gemaximeerd wordt op het aantal zodat de 1,5 meter in acht genomen kan worden. Dan kan per training bepaald worden hoeveel dat er zijn.

Hoop dat het RIVM haar wegingskader op dit vlak ook kan aanpassen, want roept nu meer vragen op dan dat het duidelijkheid geeft.

Thanx!

(10)(2e)

Van: (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>
Verzonden: woensdag 10 juni 2020 21:42
Aan: (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @minvws.nl>
CC: (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @minvws.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @minvws.nl>; (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>
Onderwerp: RE: algemene sportprotocol aangevuld met binnen sporten

Beste (10)(2e)

We hebben het sportprotocol van onze adviezen voorzien.

Het belangrijkste punt is dat in het [afwegingskader binnensport](#) en de [besluitvorming \(kamerbrief\)](#) opgenomen is om het normale aantal deelnemers te halveren. Dit ontbreekt nu in het sportprotocol.

Mocht je n.a.v. onze adviezen nog vragen hebben, bel of mail gerust even.

Met hartelijke groet,

(10)(2e), (10)(2e), (10)(2e)

Crisismanager

RIVM Cib
 Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding
 Postbus 1
 3720 BA Bilthoven
 M +31 (10)(2e)
 E (10)(2e) @rivm.nl
 Ma t/m donderdag

From: (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e)
Sent: dinsdag 9 juni 2020 20:04
To: (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @minvws.nl>
Cc: (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @minvws.nl>; (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @minvws.nl>; (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>
Subject: RE: algemene sportprotocol aangevuld met binnen sporten

Beste (10)(2e)

We gaan er morgen weer mee aan de slag. Heel prettig van NOC NSF dat de aanpassingen in rood zijn aangegeven. Scheelt een hoop tijd.

(10)(2e) Ook jij bedankt voor de prettige samenwerking en het vlotte schakelen!

(10)(2e) Welkom!

Met hartelijke groet,

(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)

Crisismanager

RIVM Cib
Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
M +31 (10)(2e)
E (10)(2e) @rivm.nl
Ma t/m donderdag

From: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

Sent: dinsdag 9 juni 2020 17:30

To: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>

Cc: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e); (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>; (10)(2e); (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

Subject: RE: algemene sportprotocol aangevuld met binnen sporten

Ha (10)(2e)

Bijgaand het aangepast protocol voor de binnensporten, dat ik net van NOC*NSF ontving ter advies vanuit jullie. Fijn als jullie er deze week naar kunnen kijken.

Intern hebben we besloten dat mijn collega (10)(2e) mijn rol bij de sportprotocollen overneemt als acounthouder van NOC*NSF. Dus graag jullie reactie naar haar.

Bedankt voor de fijne samenwerking de afgelopen hectische tijd !

Groet,

(10)(2e)

Van: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>

Verzonden: dinsdag 2 juni 2020 13:34

Aan: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

CC: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>

Onderwerp: FW: algemene sportprotocol aangevuld met binnen sporten

Beste (10)(2e)

Wij hebben t.a.v. de wijzigingen in het protocol in de bijlage geen op- of aanmerkingen.

Met hartelijke groet,

(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
Crisismanager

RIVM Cib
Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
M +31 (10)(2e)
E (10)(2e) @rivm.nl
Ma t/m donderdag

From: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>
Sent: vrijdag 29 mei 2020 15:53
To: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Subject: RE: algemene sportprotocol aangevuld met binnen sporten

Ha (10)(2e)

Heb jij de wijzigingen met ingangsdatum 1 juni gekregen. Gaat om een beperkt aantal wijzigingen ivm horeca. Willen jullie daar nog op reageren ?

De versie inclusief binnensporten komt dan dus op 9 juni !

Fijn weekend !

(10)(2e)

Van: (10)(2e))
Verzonden: vrijdag 29 mei 2020 11:27
Aan: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Onderwerp: RE: algemene sportprotocol aangevuld met binnen sporten

Ha, excuus, ter aanvulling.

NOC richt zich erop op 9 juni een nieuwe versie aan te kunnen leveren incl aanpassingen n.a.v. het afwegingskader,

Groet,

(10)(2e)

Van: (10)(2e))
Verzonden: vrijdag 29 mei 2020 11:23
Aan: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Onderwerp: FW: algemene sportprotocol aangevuld met binnen sporten

Ha (10)(2e)

zie onderstaand. Kan ik RIVM een planning meegeven ?

groet,

(10)(2e)

Van: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@nocnsf.nl>
Verzonden: vrijdag 29 mei 2020 08:55
Aan: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>
Onderwerp: RE: algemene sportprotocol aangevuld met binnen sporten

Ha (10)(2e) dit punt had ik idd ook meegenomen.

Wij willen vast voorbereiden met het aanvullen van ons huidig sportprotocol op 1 juli met het afwegingskader als leidraad. Is het mogelijk het sportprotocol einde volgende week of aan het begin van week 24 te laten toetsen door jullie en RIVM?

Groetjes,

(10)(2e)

Van: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

Verzonden: donderdag 28 mei 2020 17:24

Aan: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@nocnsf.nl>

Onderwerp: FW: algemene sportprotocol aangevuld met binnen sporten

Ha (10)(2e)

Kreeg onderstaande suggestie net nog over de mail. Kun je daar iets mee ?

Groet,

(10)(2e)

Belangrijkste uitdaging die ik zie is dat de meeste afspraken in de protocollen erop gericht zijn om zo kort mogelijk op de accommodatie te verblijven

(kom niet eerder dan tien minuten voor de sportactiviteit aan op de sportlocatie en ga direct daarna naar huis.)

Het openen van de horeca verleidt natuurlijk om langer te blijven. Hiervoor zou N*N een goede richting in het protocol moeten meegeven lijkt mij.

We winnen veel met sport!

*Wij geloven in een sterker Nederland door de kracht van sport. We doen dit onder andere dankzij onze Partners van de Nederlandse sport: De Nederlandse Loterij, Heineken, Missie H2, De Rabobank, Het Algemeen Dagblad. NOC*NSF is een vereniging naar Nederlands recht en geregistreerd in het handelsregister te Arnhem onder nr. 09059703. Op dit e-mailbericht en eventuele bijlagen is een disclaimer van toepassing: www.nocnsf.nl/disclaimer.*

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.
www.rivm.nl/en Committed to health and sustainability

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.
www.rivm.nl/en Committed to health and sustainability

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.
www.rivm.nl/en Committed to health and sustainability